

GOEDMAKEN DOE JE SAMEN

Tekst: Eliane Wiebenga, Frank Van Holen en Johan Vanderfaellie
Illustraties door Ben Seys, www.benseys.com

Een meer diepgaande beschrijving vindt u in het boek van Haim Omer 'Geweldloos verzet in gezinnen'. Een nieuwe benadering van gewelddadig en zelfdestructief gedrag van kinderen en adolescenten, uitgegeven door Bohn Stafleu van Loghum.

“WIE EEN FOUT HEEFT GEMAAKT EN DIE NIET RECHTZET, BEGAAT EEN TWEEDE FOUT.”

Confucius

Iedereen maakt fouten. Het is belangrijk om fouten weer goed te maken en om je kind te leren hoe dat kan. Een herstelgebaar is een positieve actie die symbool staat voor herstel van de aan-gerichte schade. Hierna kan je weer verder met elkaar.

Hoe helpt u uw kind om schade te herstellen?

- 1 Kies een rustig moment waarop u en uw kind ontspannen zijn. Begin niet over een herstelgebaar kort na de gebeurtenis, maar smeed het ijzer als het koud is.
- 2 Zeg tegen uw kind: 'Je hebt(tijdstip/situatie).....(gebeurtenis) gedaan. Als iets werd be-schadigd, dan moet dat worden hersteld. Heb je een idee wat je zou kunnen doen om het goed te maken? We zijn er om jou hierbij te helpen'.
- 3 Reageer positief op alle redelijke voorstellen die uw kind doet; stimuleer het plannen van een concrete actie.
- 4 Steun uw kind bij het proces van goed maken; als uw kind zich niet aangevallen voelt zal het sneller begrijpen waar het om gaat en meewerken.
- 5 Wanneer uw kind bereid is iets te doen maar niets kan bedenken, dan kan u hem op weg helpen door voorbeelden te geven en hem daaruit te laten kiezen.
- 6 Wanneer uw kind aarzelt, leg dan nog één keer rustig uit waarom het belangrijk is dat de schade hersteld wordt, geef uw kind een of meer dagen de tijd en kom er op terug.
- 7 Na uitvoering van het herstelgebaar geeft u blijk van uw waardering en sluit u het incident af.

Goed om te weten

- Door geweld worden niet alleen spullen maar ook relaties beschadigd; met een herstelgebaar neem je dit ernstig en wordt de schade letterlijk en figuurlijk gerepareerd.
- Herstelgebaren zijn niet alleen positief voor het slachtoffer (en de rest van de groep), maar ook voor de dader: ze zien zijn aardige kanten weer en zullen ook aardiger tegen hem doen.
- Alleen 'sorry zeggen' is niet genoeg; het gaat om een symbolische daad van herstel.
- Eenbijzonder soort herstelgebaar is als u als ouder zelf spijt betuigt over eigen negatieve reacties.

Wat als uw kind weigert mee te werken?

- Het kan zijn dat uw kind beweert dat het niet zijn schuld was of dat de ander begon. Vertel dan rustig dat boos worden mag, maar een ander pijn doen of iets stuk maken niet. Bied aan om na het herstelgebaar te helpen bij het oplossen van het conflict met het andere kind.
- U kan mensen uit uw steungroep om hulp te vragen. Zij kunnen uw kind een berichtje sturen of bellen en hulp aanbieden bij het bedenken van een herstelgebaar. Zij kunnen zeggen: 'Je ouders hebben me verteld over gebeurtenis X....Ik bied je aan om samen met jou te zoeken naar een goede oplossing voor de situatie. We kunnen een keer afspreken. Ik stel voor dat we er allebei over nadenken en over een paar dagen bel ik je weer. Misschien heeft een van ons beiden tegen die tijd een goed idee.'
- Laat tussentijds aan het slachtoffer weten dat u ermee bezig bent en er op terug zal komen.
- Blijft uw kind weigeren, geef dan als ouders het goede voorbeeld en doe een herstelgebaar namens het kind. Zeg tegen uw kind: 'We zijn als ouders verantwoordelijk voor jou en voor wat je doet. We moeten iets doen voor de persoon die schade heeft geleden. We zouden dit graag samen met jou doen, maar als jij dat niet wilt, dan doen we het zelf. We hebben besloten om (concreet benoemen wat u zult doen) en zullen dit ook namens jou doen. Dit is onze verantwoordelijkheid als ouders.' In sommige situaties kunt u besluiten dat uw kind wel een passende bijdrage levert (bijvoorbeeld door een deel van het zakgeld in te houden).

Wat moet u niet doen:

- Preken en beschuldigingen uiten
- Dreigen met straf
- Stem verheffen of agressief worden
- Negatief of neerbuigend reageren op voorstellen van uw kind
- Te hoge verwachtingen hebben
- Uw pleegkind er alleen mee laten tobben
- De zaak laten lopen als uw kind niet meewerkt

Voorbeelden van herstelgebaren:

- Oprecht spijt betuigen in aanwezigheid van alle betrokkenen
- Een excuusbrief schrijven en persoonlijk overhandigen
- Een klein geschenk (een tekening, een symbolisch voorwerp, een zelfgebakken taart)
- Vervanging geven/kopen voor hetgeen beschadigd of stuk gemaakt is
- Een (gedeeltelijke) financiële vergoeding (soms aangevuld door de ouders)